

Sygn. akt I C 428/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni, Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Adrianna Gołuńska-Łupina

Protokolant: st. sek. sąd. Małgorzata Świst

po rozpoznaniu w dniu 06 listopada 2018 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa W. F.

przeciwko G. B. i W. K.;

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda W. F. na rzecz pozwanego W. K. kwotę 917 zł. (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Gdyni pełnomocnikowi z urzędu Ł. K. wynagrodzenie w kwocie 2214 zł. (dwa tysiące dwieście czternaście złotych) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi W. F..

Sygnatura akt: I C 428/17

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

Powód W. F. pozostawał w związku małżeńskim z pozwaną G. B.. Małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód. Następnie, pomiędzy stronami toczyło się postępowanie w przedmiocie podziału majątku wspólnego. Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2013r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt VII Ns 1375/10 Sąd Rejonowy w Gdyni dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków w ten sposób, że m.in. G. B. przyznał spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, zaś tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym zasądził od G. B. na rzecz W. F. kwotę 18.894,14 zł. W późniejszym okresie pomiędzy stronami toczyły się kolejne liczne postępowania sądowe, a także postępowania egzekucyjne. W ramach powyższych postępowań obie strony korzystały z przysługujących im środków zaskarżenia.

(okoliczności bezsporne)

W okresie od 25 listopada 2016r. do 16 marca 2017r. powód przebywał w Schronisku Stowarzyszenia (...).

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o zaświadczenie MOPS G. z dnia 4 kwietnia 2017r. k. 22, zaświadczenie MOPS G. z dnia 1 lutego 2017r. k. 23)

W. F. leczy się w poradni kardiologicznej z powodu nadciśnienia tętniczego oraz zaburzeń rytmu serca, a także w poradni otolaryngologicznej z powodu głuchoty przewodzeniowej i czuciowo – nerwowej (odbiorczej). Nadto, powód pozostawał pod opieką poradni urologicznej z powodu kamicy nerkowej. Powód wielokrotnie korzystał ze świadczeń medycznych z powodu rozmaitych innych dolegliwości (m.in. zawroty głowy, wysypka – świerzb, żylaki itp.).

Powód wielokrotnie korzystał także z pomocy pogotowia ratunkowego m.in.

- w dniu 27 listopada 2014r. z powodu zasłabnięcia;
- w dniu 21 lutego 2015r. z powodu zapalenia ucha;
- w dniu 24 kwietnia 2015r. z powodu nadciśnienia tętniczego;
- w dniu 25 kwietnia 2015r. z powodu zaburzeń żołądkowo – jelitowych;
- w dniu 29 października 2016r. z powodu bólu lewego uda w związku z upadkiem na betonową płytę.

Z kolei, w dniu 8 kwietnia 2016r. powód zgłosił się na Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala (...). W. a P. w G. z urazem twarzoczaszki, raną tłuczoną wargi górnej, po upadku ze schodów. Po zszyciu rany powód został wypisany do domu. W dniu 20 listopada 2016r. powód zgłosił się na Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala (...). W. a P. w G. po zasłabnięciu, skarżąc się na bóle w klatce piersiowej i duszności. Wskutek wykonanych badań rozpoznano zapalenie płuca prawego i stan po zasłabnięciu, zapisano leki i wypisano powoda do domu. W dniach 20 i 27 czerwca 2017r. powód zgłaszał się na (...) z powodu napadu kolki nerkowej.

(dowód: zaświadczenia lekarskie k. 20-21, 26, 28, 69-71, karta informacyjna k. 27, 67-68, 72-74, recepty k. 33-34, dokumentacja medyczna k. 76-120)

Powód kwestionował prawidłowość wykonywania obowiązków radcy prawnego przez pozwanego W. K. w korespondencji kierowanej do Prokuratury Krajowej i Ministra Sprawiedliwości, a także do Rzecznika Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w G..

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pisma k. 31, 54-56)

Powód ma trzy dorosłe córki z pierwszego małżeństwa, utrzymuje się z emerytury w wysokości około 1.050 zł.

(dowód: przesłuchanie powoda płyta CD k. 240)

Ocena dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadka B. B. oraz dowodu z przesłuchania pozwanych.

Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania autentyczności i wiarygodności przedłożonej przez powoda dokumentacji medycznej. Podkreślić bowiem należy, iż strona pozwana nie podnosiła żadnych zarzutów co do autentyczności tych dokumentów ani nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Sąd z urzędu także nie doszukał się żadnych okoliczności mogących wzbudzać wątpliwości co do wiarygodności wyżej wskazanych dokumentów.

Bez istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostawały zeznania świadka B. B., który nie posiadał wiedzy dotyczącej jakichkolwiek działań pozwanych mogących godzić w dobra osobiste powoda.

W ocenie Sądu za całkowicie gołosłowne należało uznać zeznania powoda W. F. co do faktu naruszenia przez pozwanych dóbr osobistych powoda. Po pierwsze, powód nie wykazał konkretnych działań pozwanych, które stanowiły naruszenie dóbr osobistych w rozumieniu art. 24 kc, a które mogły doprowadzić do wskazanych przez

powoda skutków. Po wtóre, poza swoimi zeznaniami powód, reprezentowany w niniejszej sprawie przez fachowego pełnomocnika z urzędu, nie zaoferował żadnych wiarygodnych dowodów, które wskazywałyby, że obecny stan zdrowia powoda, a także jego sytuacja osobista i materialna są skutkiem bezprawnych działań pozwanych. Co prawda w świetle przedłożonej dokumentacji medycznej nie ulega wątpliwości, że powód jest człowiekiem schorowanym, niemniej nie ma dostatecznych podstaw, aby przyjąć, że przyczyną powstania schorzeń powoda było bezprawne zachowanie pozwanych. Zauważyć przy tym należy, iż załączona do akt sprawy dokumentacja medyczna dotyczy okresu mniej więcej od 2014r., nie ma natomiast żadnych danych dotyczących wcześniejszego stanu zdrowia powoda. Nie można zatem wykluczyć, że już wcześniej powód cierpiał na schorzenia, których przyczyn doszukuje się obecnie w zachowaniu pozwanych, a biorąc zaś pod uwagę wiek powoda jest to dość prawdopodobne. Jednocześnie zaznaczyć należy, iż ustalenie przyczyn schorzeń, na jakie cierpi powód, a także daty ich powstania wymagałoby wiadomości specjalnych, tymczasem strona powodowa nie tylko nie wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych z zakresu medycyny, ale również nie przedłożyła kompletnej dokumentacji medycznej, która pozwoliłaby biegłym na ocenę przyczyn dolegliwości powoda. Podobnie, gołosłowne pozostają zeznania powoda dotyczące naruszenia jego dóbr osobistych w postaci godności czy dobrego imienia poprzez rzekome wyrzucenie go z mieszkania czy też wskutek składania przez pozwanych fałszywych zeznań. Zeznania powoda w tym zakresie nie znajdują potwierdzenia w jakichkolwiek innych dowodach.

Na podstawie art. 227 kpc i art. 217 kpc Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu psychologii, gdyż okoliczności, jakie miały zostać ustalone na podstawie tego dowodu nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Należy bowiem wskazać, że swoje roszczenia powód wywodził przede wszystkim z faktu pogorszenia jego zdrowia fizycznego wskutek bezprawnych działań pozwanych, natomiast z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby powód leczył się psychiatrycznie, ani też że korzystał z pomocy psychologicznej, a tym samym doznał uszczerbku w zakresie zdrowia psychicznego. W tym stanie rzeczy uwzględnienie wniosku powoda doprowadziłoby jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia rozpoznania niniejszej sprawy, a strony naraziło na dodatkowe koszty.

Kwalifikacja prawna:

Ostatecznie, powód domagał się od pozwanych zasądzenia solidarnie kwoty 8.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. Podstawę prawną powództwa stanowił przepis art. 448 kc, zgodnie z którym w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się. Stosownie do treści art. 24 § 1 kc ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Natomiast wedle art. 24 § 2 kc jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych. Niemajątkowa ochrona dóbr osobistych uzależniona jest od dwóch przesłanek: naruszenia (albo zagrożenia) dóbr osobistych oraz bezprawności zachowania osoby naruszającej dobro osobiste. Przesłanki te wystąpić muszą kumulatywnie. Ustawodawca przewidział jednak znaczące ułatwienie dla osoby żądającej ochrony w postaci domniemania bezprawności zachowania, w wyniku którego następuje naruszenie lub zagrożenie dobra osobistego (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 7 listopada 2002 r., II CKN 1293/00, OSNC 2004, Nr 2, poz. 27; wyrok SN z dnia 19 lipca 1982r., I CR 225/82, Legalis; wyrok SN z dnia 4 czerwca 2003 r., I CKN 480/01, Legalis; wyrok SN z dnia 22 lutego 2012r., IV CSK 276/11, OSNC 2012, Nr 9, poz. 107). Ze względu na domniemanie bezprawności poszkodowany nie musi udowadniać, że zachowanie sprawcy naruszenia było niezgodne z prawem lub zasadami współżycia społecznego, ale sprawca w celu zwolnienia się z odpowiedzialności musi udowodnić, iż jego działanie było zgodne z prawem lub zasadami współżycia społecznego. Odwrócony ciężar dowodu, obciążający stronę pozwaną,

o którym mowa w art. 24 § 1 zd. 1 k.c. dotyczy jedynie braku bezprawności działania. Natomiast samo naruszenie, zgodnie z art. 6 kc w zw. art. 23 kc, ma wykazać powód (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30 listopada 2017r., VI ACa 1201/16, LEX). W przypadku majątkowej ochrony dóbr osobistych wymagane jest także udowodnienie winy sprawcy naruszenia, choćby w najłżejszej postaci.

Zgodnie z art. 24 § 1 kc w sprawie o ochronę dóbr osobistych Sąd powinien w pierwszym rzędzie ustalić, czy do ich naruszenia doszło i dopiero w razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie oceniać, czy działanie pozwanego naruszcyciela było bezprawne, mając przy tym na względzie, że powołany przepis posługuje się konstrukcją domniemania bezprawności. Wobec braku naruszenia dóbr osobistych powoda roztrząsanie pozostałych przesłanek odpowiedzialności jest zbędne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 maja 2017r. I ACa 1699/16, LEX). Zgodnie z przytoczonym judykatem Sąd w pierwszej kolejności badał, czy wskutek zachowania pozwanych doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda. Dokonując ustaleń faktycznych w tym przedmiocie Sąd miał na uwadze, iż naruszenie dóbr osobistych musi być obiektywne, samo zaś subiektywne przekonanie powoda nie ma znaczenia. Przy ocenie czy doszło do naruszenia czci lub godności osobistej miarodajny jest osąd obiektywny tj. przeciętego przedstawiciela społeczeństwa, funkcjonującego w danym środowisku, rozsądnie i uczciwie oceniającego kwestionowane przez powoda zachowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 września 2018r., I ACa 249/18, LEX). Kierując się powyższymi przesłankami Sąd doszedł do przekonania, że powód nie wykazał, że pozwani w jakikolwiek sposób naruszyli jego dobra osobiste. Zważyć należy, iż W. F. wywodził, że inicjując postępowania sądowe oraz egzekucyjne przeciwko niemu, a także wnosząc środki zaskarżenia od zapadłych w nich orzeczeń pozwani naruszyli dobra osobiste powoda w postaci jego godności, dobrego imienia czy zdrowia. Powód podnosił m.in., iż kolejne czynności procesowe podejmowane przez pozwanych prowadziły m.in. do wzrostu ciśnienia tętniczego u powoda, co skutkowało koniecznością podjęcia przez niego leczenia. Odnosząc się do powyższych twierdzeń, przypomnieć w pierwszej kolejności należy, iż konieczną przesłanką dla udzielenia ochrony przewidzianej w art. 24 § 1 kc jest przesłanka bezprawności. Za bezprawne uważa się natomiast działanie naruszające dobro osobiste, które jest sprzeczne z normami prawnymi, a w szerokim ujęciu także z porządkiem prawnym i zasadami współżycia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2017r., III CSK 94/16, LEX). W związku z powyższym korzystanie przez strony z gwarantowanych im przepisami prawa uprawnień do wnoszenia środków zaskarżenia czy też z zagwarantowanego w Konstytucji prawa do sądu nie może zostać uznane co do zasady jako bezprawne. Zatem, samego faktu dochodzenia swoich praw czy też obrony swoich praw na drodze sądowej nie można wiązać z naruszeniem dóbr osobistych. Jednocześnie, powód nie był w stanie wskazać konkretnych czynności, czy działań pozwanych, które stanowiłyby naruszenie jego dóbr osobistych w rozumieniu art. 24 kc.

Dalej, powód podnosił, iż w postępowaniach toczących się pomiędzy stronami pozwani składali nieprawdziwe zeznania, które godziły w dobre imię i godność powoda. Twierdzenia powoda w powyższym zakresie nie zostały jednak w żaden sposób udowodnione. Powód nie przedłożył choćby odpisów wyroków sądu karnego w przedmiocie skazania pozwanych za przestępstwo stypizowane w art. 233 kk. Mało tego powód nie wykazał, aby toczyło się jakiegokolwiek postępowanie karne przeciwko pozwanym za składanie fałszywych zeznań a przeciwko pozwanemu W. K. toczyło się postępowanie dyscyplinarne, które zakończyłoby się ukaraniem pozwanego. Z tych przyczyn, na mocy art. 177 § 1 pkt 1 i § 2 kpc a contrario oddaleniu podlegał wniosek powoda o zawieszenie niniejszego postępowania. W świetle powyższego należało uznać, że nie ma żadnych podstaw do uznania, że w trakcie postępowania cywilnego pozwani składali fałszywe zeznania, które mogły godzić w dobra osobiste powoda.

Całkowicie gołosłowne pozostają również twierdzenia powoda, że wskutek działań podejmowanych przez pozwanych doszło do naruszenia dobra osobistego w postaci nietykalności mieszkania, wskutek czego powód zmuszony był mieszkać w noclegowniach prowadzonych przez opiekę społeczną. Na powyższe okoliczności powód nie załączył bowiem żadnych dowodów, w tym nie wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków.

Powód nie wykazał także, aby jego aktualny stan zdrowia był skutkiem działań podejmowanych przez pozwanych. Z dołączonej do akt sprawy dokumentacji medycznej wynika, że powód cierpi m.in. na schorzenia układu krążenia (nadciśnienie tętnicze, arytmia serca), schorzenia narządu słuchu czy też schorzenia układu moczowego. Strona powodowa nie zaoferowała żadnego dowodu, na podstawie którego możnaby powyższe schorzenia łączyć z

postępowaniem pozwanych. Jak już wskazano powyżej załączona dokumentacja medyczna nie jest kompletna, dotyczy okresu od około 2014r. do chwili obecnej. Nie ma natomiast żadnych danych dotyczących wcześniejszego stanu zdrowia powoda. W tym stanie rzeczy, nie można wykluczyć, że obecnie zgłaszane dolegliwości rozwijały się już wcześniej. Powód nie wnioskował także o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych sądowych z zakresu medycyny. Nie wiadomo zatem jaka była przyczyna obecnych dolegliwości powoda. Nie można przy tym pomijać faktu, że powód jest osobą starszą (71 lat), a przynajmniej część wymienionych powyżej dolegliwości (np. dolegliwości układu krążenia) jest charakterystyczna dla wieku powoda. Ponadto, niektóre z dolegliwości z powodu których powód trafił na (...) mają charakter urazowy i jak wynika z załączonej dokumentacji medycznej ich przyczyną był upadek powoda. Jednocześnie, brak jest podstaw do uznania, że do powstania urazu mogły przyczynić się osoby trzecie.

Mając zatem na uwadze wszystkie podniesione powyżej okoliczności Sąd doszedł do przekonania, że powód nie wykazał faktu naruszenia jego dóbr osobistych przez pozwanych. W tym stanie rzeczy badanie pozostałych przesłanek określonych w powołanych powyżej przepisach prawa było bezprzedmiotowe. Z tych przyczyn, na mocy art. 448 kc a contrario, Sąd powództwo oddalił.

Koszty procesu:

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 kpc i 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, zasądził od przegrywającego niniejsze postępowanie powoda na rzecz pozwanego W. K. kwotę 917 zł, na którą składają się: opłata za czynności fachowego pełnomocnika pozwanego – radcy prawnego w stawce minimalnej (900 zł) i opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Pozwana G. B. nie poniosła żadnych kosztów związanych z udziałem w sprawie.

Ponadto, zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz.U.2018.1184) w zw. z § 8 pkt 4 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1805) Sąd przyznał adwokatowi Ł. K. wynagrodzenie w kwocie 2.214 zł tytułem pomocy prawnej udzielonej powodowi W. F. (opłata w wysokości 1.800 zł powiększona o podatek VAT w stawce 23 %).